

SUITS

Proceduri inovative de achiziții publice pentru sprijinirea investițiilor în mobilitatea urbană durabilă

21 Noiembrie 2019

București, Proiectul iBuy

Ștefan Roșeanu, Dan Caraman

Integral Consulting R&D

- Proiectul de cercetare SUITS
- Achizițiile publice – suport pentru asigurarea mobilității durabile în centrele urbane
- Contextul cercetării în cadrul proiectului European SUITS
- Măsuri inovative de achiziții publice în domeniul transportului public urban
- Îmbunătățirea capacității Autorităților Locale de a dezvolta mobilitatea sustenabilă prin reforma achizițiilor publice
- Concluzii

SUITS

- **S**upporting **U**rban **I**ntegrated **T**ransport **S**ystems:
Transferable tools for authorities

Susținerea Sistemelor Integrate de Transport Urban;
Instrumente Transferabile pentru Autoritățile Locale –

- proiect de cercetare finanțat în cadrul Programului Cadru de Cercetare și Inovare al UE, ORIZONT 2020. Perioada: dec. 2017 – dec. 2020
- abordează tema “Consolidarea cunoștințelor și capacităților autorităților locale”
- 21 parteneri – 9 state membre UE
- 2 parteneri din România: Primăria Alba Iulia & Integral Consulting R&D
- Scopul general al SUITS – dezvoltarea unui know-how inovativ care să ajute orașele pentru a-și îmbunătăți capacitatea de reducere a congestionării și a poluării, de dezvoltare a mobilității sustenabile, în vederea creșterii calității vieții cetățenilor.

<http://www.suits-project.eu/>

Achizițiile publice – suport pentru asigurarea mobilității durabile în centrele urbane

Orașele europene se confruntă cu inconveniente în ce privește transportul și mobilitatea, ce se reflectă negativ asupra economiei și a calității vieții cetățenilor:

- Congestia traficului;
- Calitatea serviciilor de transport public;
- Accesibilitatea sistemului de transport urban pentru persoanele cu mobilitate redusă;
- Consumul de energie;
- Siguranța și securitatea;
- Utilizarea terenurilor și căilor de circulație pentru parcări;
- Îmbătrânirea populației;
- Probleme de sănătate din cauza poluării aerului și a zgomotului;
- Schimbările climatice efect al GES;
- Creșterea costurilor de mobilitate pentru municipalități și cetățeni.

Achizițiile publice – suport pentru asigurarea mobilității durabile în centrele urbane

„În fiecare an, peste **250.000 autorități publice** din UE cheltuie aproximativ **14% din PIB** pentru **cumpărarea de servicii, lucrări și bunuri**. (...)

Achizițiile publice transparente, corecte și competitive pe piața unică a UE generează oportunități de afaceri, creștere economică și creează locuri de muncă.”¹

„Valoarea totală a achizițiilor publice **în UE** este estimată la o valoare de **2 trilioane Euro per an – sau aproximativ 19% din PIB european**.

Modul în care sunt cheltuiți acești bani are implicații clare pentru economie, precum și pentru organizațiile care îi cheltuie și pentru cetățenii care beneficiază de serviciile lor.”²

1. European Commission: http://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement_ro

2. Procurement of Innovation Platform, <https://www.innovation-procurement.org/>

Achizițiile publice – suport pentru asigurarea mobilității durabile în centrele urbane

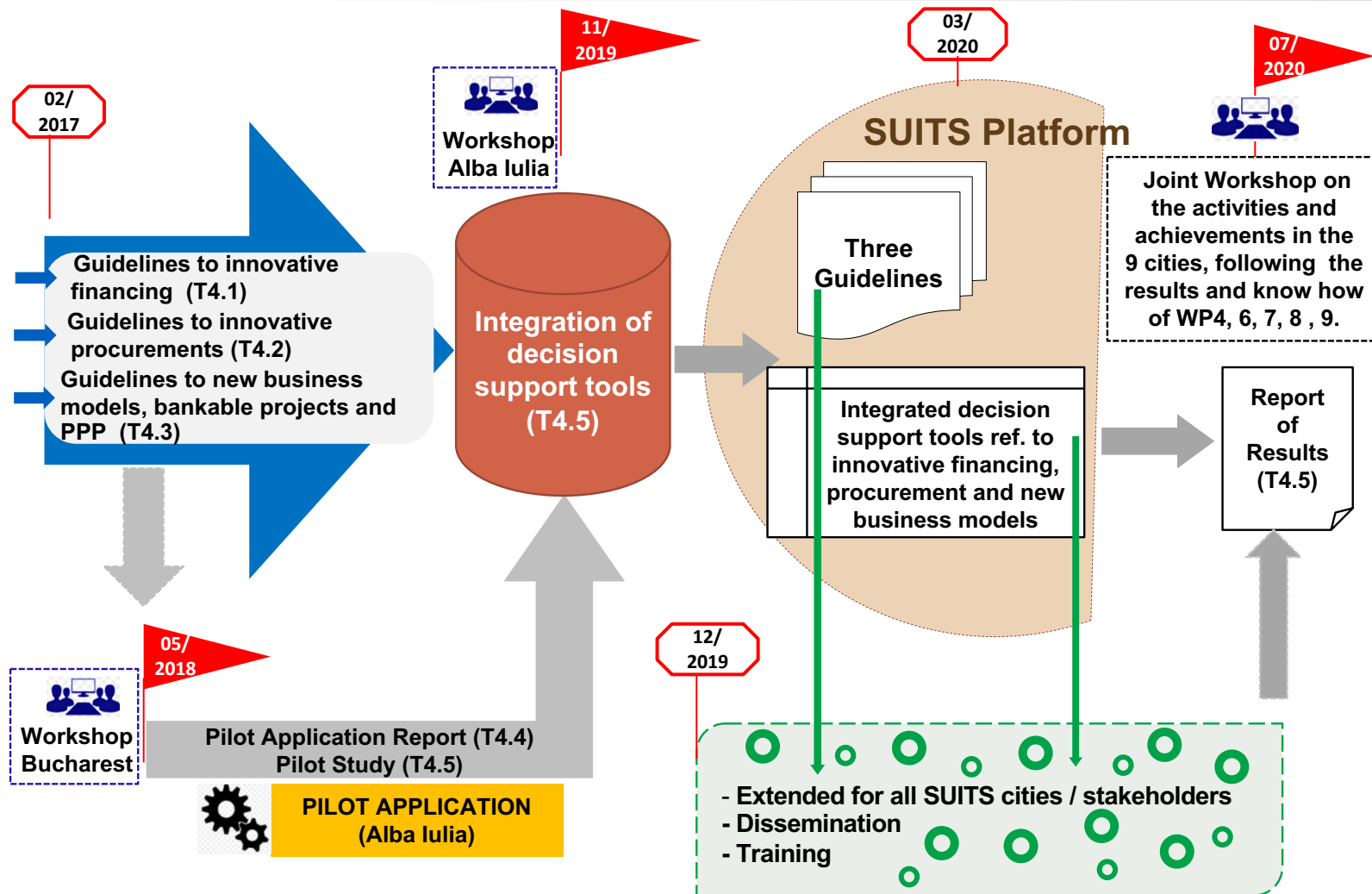
Costuri externe totale ale transporturilor (toate modurile de transport) pentru EU28, în 2016: **987 miliarde euro** (6.6% din PIB).

Din acestea, repartiția pe principalele categorii de costuri externe este:
Accidente – 29% ; Congestii – 27%; Poluare aer – 14%; Schimbări climatice – 14%.

Din costurile externe totale, **93% sunt generate de transportul cu autoturisme.**

Aproximativ **77% din costuri** sunt generate de **transportul de călători.**

Contextul cercetării în cadrul proiectului European SUITS

Contextul cercetării în cadrul proiectului European SUITS

În urma proiectelor de cercetare finanțate de UE în FP6 și FP7:

- Directiva 2009/33/CE– Promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante și eficiente energetic, completata prin Directiva EU 2019/1161
- Regulamentul (CE) nr 1370/2007 referitor la serviciile de transport public feroviar și rutier pentru călători
- Directiva 2014/24/EU referitoare la achiziții publice (înlocuiește Directiva 2004/18/EC)
- Directiva 2014/25/EU referitoare la achiziții de către entități care operează în cadrul sectoarelor de servicii navale, energetice, de transport și poștale (înlocuiește Directive 2004/17/EC)
- Directiva 2014/23/EU referitoare la atribuirea contractelor de concesiune, care nu înlocuiește în mod direct o directivă anterioară

Efectul aplicării acestor modificări legale este reforma achizițiilor publice.

Măsuri inovative de achiziții publice în domeniul transportului public urban

Transportul este vital pentru mobilitatea și dezvoltarea economică a societății

Dar dezvoltarea pe moduri de transport :

- este încă haotică / conjuncturală,
- nu este conformă cu Cartea Albă a Transporturilor, 2011

De ce?

În special deoarece costurile externe:

- nu sunt suficiente cuantificate și nu s-a ajuns la un acord cu privire la internalizarea lor;
- (de ex. emisiile de gaze, poluarea sonoră, costurile accidentelor, al congestiunilor și staționărilor în trafic etc.) nu sunt incluse în tariful de călătorie, dar
- sunt plătite de întreaga societate.

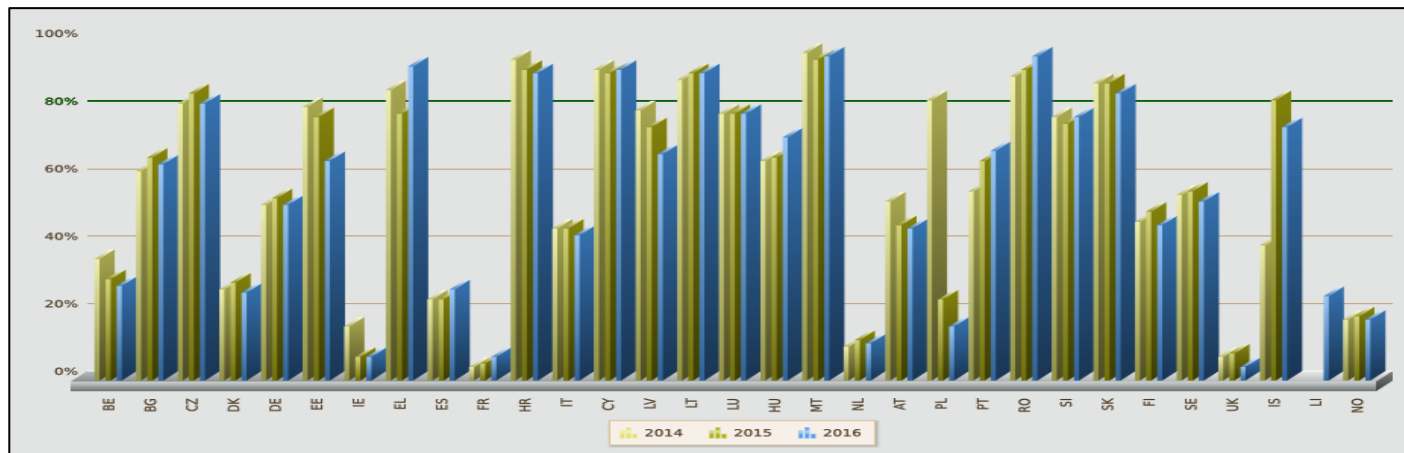
Achizițiile publice se fac pe criteriul pretului minim de achiziție în loc de a se utiliza criteriile de evaluare și proceduri care să urmărească beneficii maxime pentru întreaga societate, pe toată durata de viață a produsului

Măsuri inovative de achiziții publice în domeniul transportului public urban

Evoluția "Criteriilor de atribuire" (indicator care măsoară ponderea procedurilor prin care atribuirea se făcea numai pe baza celui mai mic preț) în țările europene, pentru perioada 2014-2016

Valoarea indicatorului în 2016:

- Peste 90%: România, Malta, Grecia, Cipru, Croația, Lituania,
- 4-10%: Marea Britanie, Franța, Irlanda
- Între 2014-2016 România a avut cea mai mare creștere (88-95%), în loc de scădere

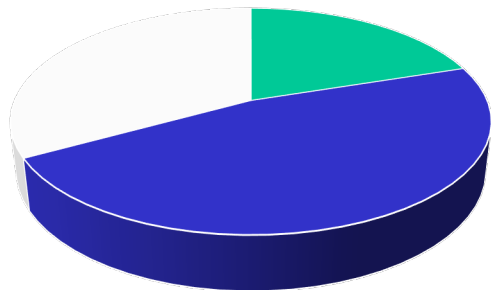

Sursă: EC, Single Market Scoreboard. Performance per Policy Area. Public Procurement. (Reporting period: 01/2016 - 12/2016) 10

Măsuri inovative de achiziții publice în domeniul transportului public urban

Costul pe Ciclu de Viață (LCC)

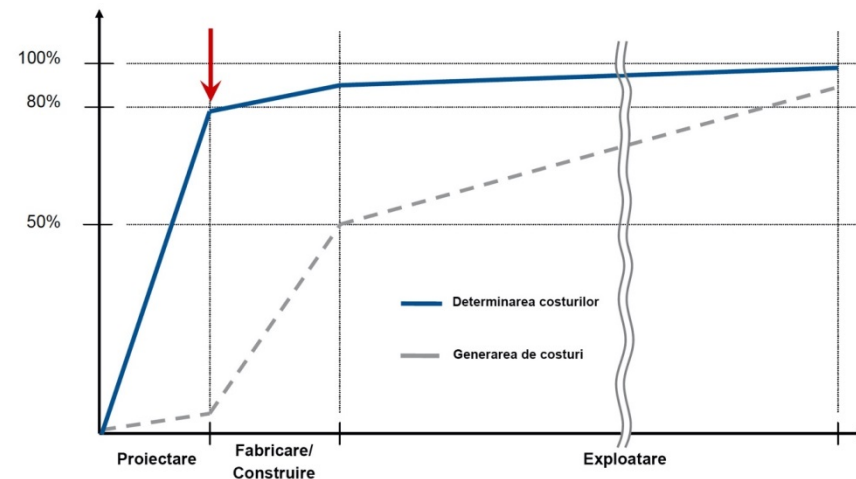
Distribuția costurilor actualizate normalizate

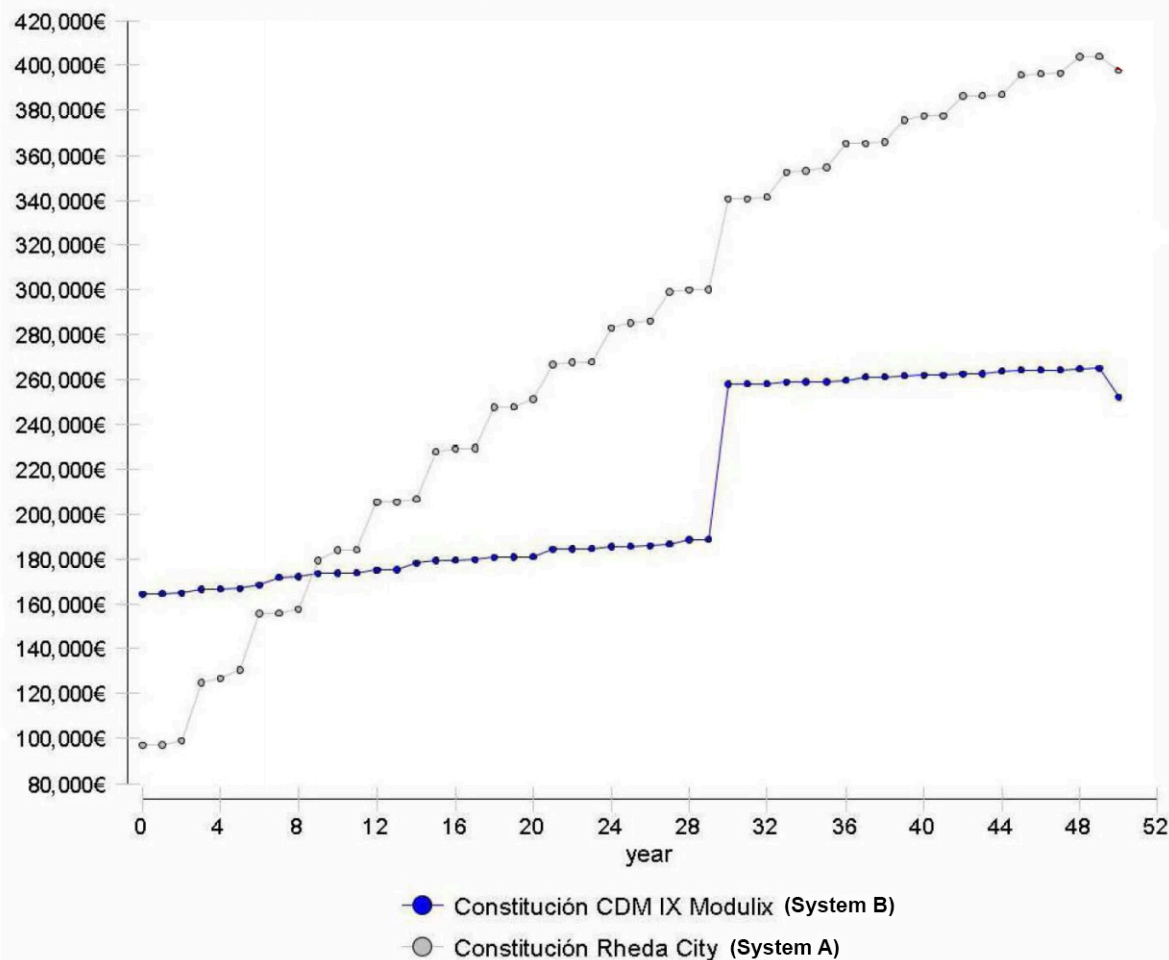
■ Costuri de mentenanță ■ Costuri de amortizare ■ Costuri de exploatare

Analiza costurilor actualizate normalizate pentru infrastructuri de transport public

Fazele ciclului de viață a sistemelor și subsistemelor de transport public

Măsuri inovative de achiziții publice în domeniul transportului public urban

În achiziția analizată:

- Costuri mai mari de achiziție pentru sistemul B (+60k EUR), dar
- Pe termen lung, costuri totale mai mici cu 37% în comparație cu sistemul A

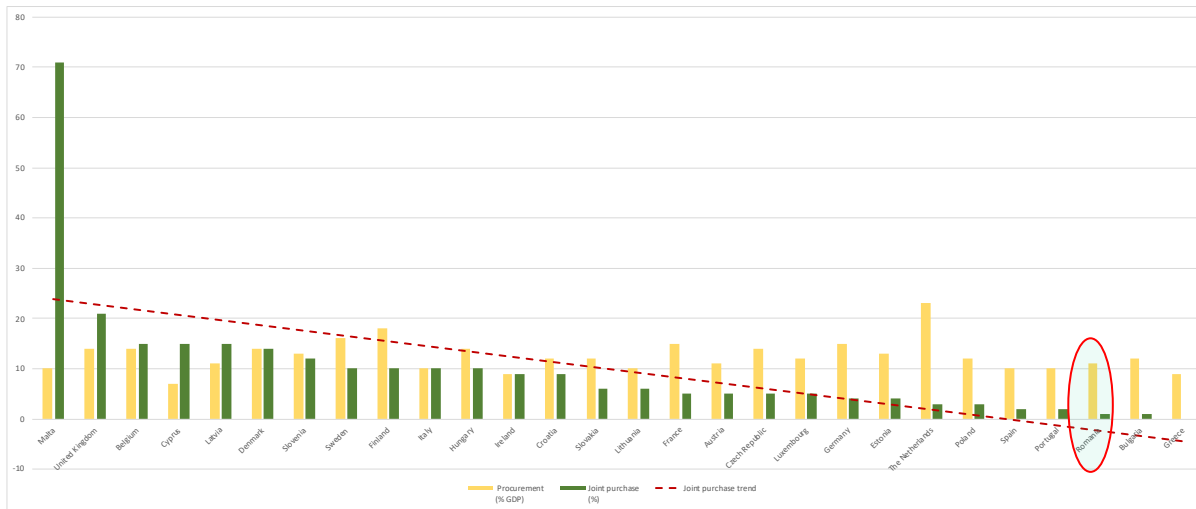
- LCC pentru Sistemul A: 400k EUR
- LCC pentru Sistemul B: 252k EUR

Diferență LCC: 146k EUR

Acumularea costurilor pe durata de viață și generarea economiilor de scară în cazul a două produse destinate transportului public analizate într-o procedură de achiziții publice

Măsuri inovative de achiziții publice în domeniul transportului public urban

Procedurile de achiziții publice în comun

Tendința de achiziții publice în comun în Statele Membre UE

- combinarea activităților de achiziții a două sau mai multe autorități contractante.
- trebuie să fie o singură ofertă publicată din partea tuturor autorităților participante
- Pe teritoriul Marii Britanii, Olandei, Germaniei, autoritățile publice cumpără împreună de ani de zile
- Directivele din anul 2016 referitoare la Achiziții Publice furnizează clarificări și reglementări mai bune în ceea ce privește stabilirea procedurilor
- Autoritățile Contractante trebuie să prevadă atribuirea contractelor de proiectare și execuție a lucrării fie separat, fie în comun
- cumpărarea în cantități mari poate avea ca rezultat prețuri mai bune și bunuri și servicii de calitate superioară, aducându-și totodată aportul la schimbul de know-how

Îmbunătățirea capacității Autorităților Locale de a dezvolta mobilitatea sustenabilă prin reforma achizițiilor publice

Principalele provocări la care trebuie să răspundă autoritățile locale pentru atingerea acestui „Obiectiv” (1/2):

- Profesionalizarea personalului responsabil cu achizițiile publice;
- Cadru legal: cunoașterea schimbărilor legislative, introducerea unor reglementări specifice;
- Înțelegere și conștientizare a importanței achizițiilor inovative și pregătirea aplicării acestora;
- Finanțare – creșterea și optimizarea resurselor alocate, proceduri inovative de finanțare, de modele de business și de parteneriate inovative;
- Elaborarea unei strategii de achiziții pe termen lung, plan multianual și plan de evaluare indicatori;
- Intensificarea schimbului de cunoștințe între profesioniștii din cadrul autorităților publice și furnizori;

Îmbunătățirea capacității Autorităților Locale de a dezvolta mobilitatea sustenabilă prin reforma achizițiilor publice

Principalele provocări la care trebuie să răspundă autoritățile locale pentru atingerea acestui „Obiectiv” (2/2):

- Organizarea unor proceduri centralizate de achiziții publice între autoritățile publice locale / regionale / transfrontaliere care au aceleași nevoi;
- Promovarea mai intensă a parteneriatelor public-privat și colaborării cu industria;
- Utilizarea finanțării publice pentru cercetare și inovare într-un mod strategic;
- Utilizarea noilor instrumente " Achiziții publice de soluții inovatoare" și " Achiziție pre-comercială" pentru a încuraja orașele și comunitatea de inovare să colaboreze.

În majoritatea centrelor urbane dreptul de proprietate asupra infrastructurii de transport public este exercitat de Autoritățile Publice Locale,

Operatorul de transport este gestionarul infrastructurii.

Pe fondul restrângerii activității unora dintre rețele dar și în contextul construirii de „ziduri chinezești” între funcția administrativă și cea de operare capacitatea tehnică a autorității publice s-a diminuat, ceea ce are impact negativ asupra pregătirii și implementării proiectelor de investiții în sistemele de transport public urbane.

Reformă a

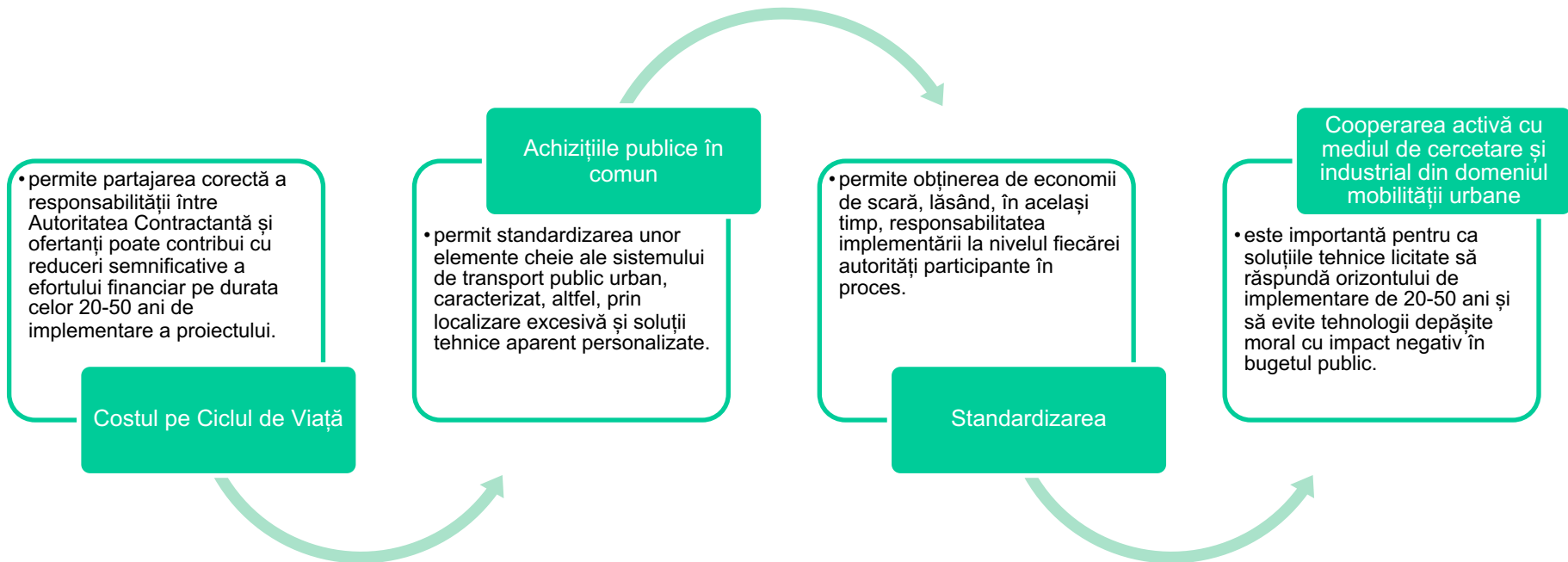
- sistemului național și european de achiziții publice
- manifestată prin pachetul de directive europene din 2014 și
- legile achizițiilor publice din România din 2016.

În cadrul Orizont 2020:

- proiectul de cercetare și inovare SUITS reprezintă un vector de cercetare în domeniu și
- "Ghidul privind achiziții publice inovative", "Ghidul privind mecanisme financiare inovative", "Ghidul privind elaborarea proiectelor bancabile" și "Instrumentul integrat pentru luarea deciziilor" în cele 3 domenii vor ajuta autoritățile publice locale să-și crească capacitatea administrativă în domeniul mobilității durabile.

Între măsurile analizate

- două dintre acestea pot contribui în mod hotărâtor la promovarea sistemelor și subsistemelor inovative și cu valoare adăugată ridicată pentru comunitate:
- achizițiile bazate pe Costul pe Durata de Viață (LCC) și
- achizițiile derulate în comun de mai multe autorități publice.

Vă mulțumim!

Ștefan Roșeanu

stefan.roseanu@integralconsulting.ro

Dan Caraman

dan.caraman@integralconsulting.ro

Integral Consulting R&D, București
(coordonator Pachetul 4 de Lucru, SUITS)